

❧ 17. MEKTUP ❧

١٧- ﴿الْمَكْتُوبُ السَّابِعُ عَشَرَ إِلَى الْمِرْزَا حُسَامِ الدِّينِ أَحْمَدَ فِي بَيَانِ أَنَّ مُصِيبَاتِ هَذَا الْعَالَمِ وَإِنْ كَانَتْ فِي الظَّاهِرِ جَرَاحَاتٍ وَلَكِنَّهَا مَرَاهِمُ فِي الْحَقِيقَةِ وَبَاعِثَةٌ لَتَرْقِيَّاتٍ كَثِيرَةٍ وَفِي فَضِيلَةِ مَوْتِ الطَّاعُونَ وَمَا يَنَاسِبُ ذَلِكَ﴾
وَبَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَوَاتِ وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ لِيَعْلَمَ أَنَّ الصَّحِيفَةَ الشَّرِيفَةَ الْمُرْسَلَةَ مَعَ الشَّيْخِ مُصْطَفَى فِي بَابِ التَّعْزِيَةِ وَالْمُصِيبَاتِ قَدْ تَشَرَّفْتُ بِمُلَاحَظَةِ مَضْمُونِهَا "أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ" وَهَذِهِ الْمُصِيبَاتُ جَرَاحَاتٌ فِي الظَّاهِرِ وَلَكِنَّهَا مَرَاهِمُ فِي الْحَقِيقَةِ وَمُوجِبَةٌ لِلتَّرْقِيَّاتِ وَالثَّمَرَاتِ وَالتَّنَاجُجِ الْمُرْتَبَةِ عَلَيْهَا بِعَنَايَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَشْرُ عَشِيرٍ تِلْكَ الثَّمَرَاتُ الْمُتَوَقَّعَةُ الْمَأْمُولَةُ بِعَنَايَةِ اللَّهِ تَعَالَى فِي الْآخِرَةِ فَوْجُودُ الْأَوْلَادِ عَيْنِ الرَّحْمَةِ حَيْثُ أَنَّ فِي حَيَاتِهِمْ مَنَافِعَ وَفَوَائِدَ وَفِي مَمَاتِهِمْ أَيْضًا تَرْتُبُ الثَّمَرَاتُ وَالتَّنَاجُجُ ذَكَرَ الْإِمَامُ الْأَجَلُ مُحْيِ السَّنَةِ فِي حَلِيَةِ الْأَبْرَارِ أَنَّهُ وَقَعَ الطَّاعُونَ فِي زَمَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَمَاتَ فِي ذَلِكَ الطَّاعُونَ ثَلَاثَةٌ وَتَمَانُونَ ابْنًا لِأَنْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ خَادِمٍ نَبِيْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَقَدْ دَعَا لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْبَرَكَةِ وَمَاتَ أَرْبَعُونَ ابْنًا لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ فَإِذَا غُومِلَ بِأَصْحَابِ خَيْرِ الْأَنَامِ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ هَذِهِ الْمُعَامَلَةُ فَائِ حِسَابٍ لَأَمْثَالِنَا الْعَاصِينَ وَقَدْ وَرَدَ فِي الْخَبَرِ "إِنَّ الطَّاعُونَ كَانُوا عَذَابًا لِلْأَمَمِ السَّابِقَةِ وَهُوَ شَهَادَةٌ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ" وَالْحَقُّ أَنَّ الَّذِينَ يَمُوتُونَ فِي هَذَا الْوَبَاءِ يَذْهَبُونَ حَاضِرِينَ مُتَوَجِّهِينَ عَلَى وَجْهِ يَقْضِي مِنْهُ الْعَجَبُ حَتَّى يَتَمَتَّى الْإِنْسَانُ لِلْحَقَاقِ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ بِهَوْلَاءِ الْجَمَاعَةِ أَرْبَابِ الْبَلَاءِ وَتَقْلُ الْحُمُولِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَى الْآخِرَةِ وَهَذَا الْبَلَاءُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ غَضَبٌ فِي الظَّاهِرِ رَحْمَةٌ فِي الْبَاطِنِ وَقَالَ الشَّيْخُ طَاهِرٌ رَأَيْتُ شَخْصًا فِي لَاهُورَ فِي أَيَّامِ الطَّاعُونَ يَقُولُ مَنْ لَمْ يَمُتْ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ فَهُوَ مُتَحَسِّرٌ نَعَمَ إِذَا أُحِيلَ النَّظَرُ فِي أَحْوَالِ هَؤُلَاءِ الْمَاضِينَ تُشَاهِدُ أَحْوَالَ غَرِيبَةٍ وَمُعَامَلَاتٍ عَجِيبَةٍ لَا يَمْتَارُ بِهَذِهِ الْخَصَائِصِ غَيْرُ الشُّهَدَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَعْنِي لَا يَنَالُهَا غَيْرُهُمْ (أَيُّهَا) الْمَخْدُومُ إِنَّ مُفَارَقَةَ

الْخَصَائِصِ غَيْرِ الشُّهَدَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَعْنِي لَا يَنَالُهَا غَيْرُهُمْ (أَيُّهَا) الْمَخْدُومُ إِنَّ مُفَارَقَةَ
وَلَدِي الْأَعَزَّ قُدَّسَ سِرِّهِ مِنْ أَعْظَمِ الْمَصَائِبِ لَا يَعْلَمُ كَوْنُ شَخْصٍ مُصَابًا بِمِثْلِ هَذِهِ
الْمُصِيبَةِ وَأَمَّا الصَّبْرُ وَالشُّكْرُ اللَّذَانِ رَزَقَهُمَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ لِهَذَا الضَّعِيفِ فِي هَذِهِ الْمُصِيبَةِ
فَمِنْ أَجَلِّ احْسَانِهِ وَأَعْظَمِ اِنْعَامِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى وَاسْأَلِ اللَّهَ سُبْحَانَهُ أَنْ يُؤَخَّرَ جَزَاءَ
هَذِهِ الْمُصِيبَةِ إِلَى الْآخِرَةِ وَأَنْ يَكُونَ مُعَدًّا لَهَا وَأَنْ لَا يَظْهَرَ شَيْءٌ مِنْهُ فِي الدُّنْيَا وَأَنْ
كُنْتُ أَعْلَمُ أَنَّ هَذِهِ الْمَسْأَلَةَ مِنْ ضِيقِ الصَّدْرِ وَالْأَفْهْوُ تَعَالَى وَاسِعُ الرَّحْمَةِ "فَلِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَى" الْمَسْئُولُ مِنَ الْإِخْوَانِ الْإِمْدَادُ وَالْإِعَانَةُ وَدُعَاءُ سَلَامَةِ الْخَاتَمَةِ
وَالْعَفْوِ عَنِ الرِّلَاتِ الْإِزْمَةِ لِلْبَشَرِيَّةِ وَالتَّجَاوُزُ عَنِ التَّقْصِيرَاتِ النَّاشِئَةِ مِنَ الْبَشَرِيَّةِ "رَبَّنَا
اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ" وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ
وَعَلَى سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهَدَى.

﴿ TÜRKÇE ANLAMI ﴾

Bu mektup Mirza Hüsametdin Ahmet'e gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta, dünyada başa gelen musibetlerin yara gibi görünmesine rağmen gerçekte birer merhem olduğundan ve bunların birçok manevî yükselişe yol açtığından bahsetmektedir. Ayrıca mektupta veba hastalığından ötürü ölmenin faziletine de değinilmektedir.

Hamd, salât ve duadan sonra....

Şeyh Mustafa'yla birlikte gönderdiğiniz taziye ve bela haberlerini konu edinen değerli mektubunuzu mütalaa etmekle şerefledim. "Bizler Allah'tan geldik, yine Allah'a döneceğiz." (Bakara, 156). Bu gibi musibetler yara gibi görünmelerine rağmen gerçekte merhemdirler. Bunlar manevî yükselişlere vesile olurlar. Üstelik bu musibetlerin arkasından dünyada elde ettiğimiz mükafatlar ahirette elde etmeyi ümit ettiğimiz mükafatların yüzde biri mesabesindedir. Evlat sahibi olmak rahmetlerden tam bir rahmettir. Zira onların yaşaması bize bir çok yarar sağlamaktadır. Onların ölmeleri üzerine de bir çok mükafat elde edilmektedir. İmam-ı Nevevî *Hilyetü'l-Ebrar* adlı eserinde şöyle der: "Abdullah bin Zübeyr döneminde üç gün boyunca veba salgını baş gösterdi. Bu salgın sırasında Peygamberimiz'in (aleyhi's-salatü ve's-selam) kendisi için bereket duası yaptığı hiz-

metçisi Enes'in (radiyallahü anh) seksen üç, Abdurrahman bin Ebibekir'in de kırk tane oğlu vefat etmişti. Sevgili Peygamberimiz'in ashabına böyle muamele edilirse bizim gibi asi kulların halini sen düşün. Bir hadis-i şerifte "Veba hastalığı bizden önceki ümmetler için azaptı, benim ümmetimi için o şehadet kılınmıştır"¹⁴¹ buyrulur.

Gerçek şu ki bu salgına yakalanan kimseler öyle huzur ve teveccüh haliyle ölüyorlar ki bu durumları insanı imrendiriyor. Neredeyse insan onların arasına katılıp kendileriyle beraber ölüp ahirete geçmek istiyor. Bu hastalık ilk bakışta ümmetimiz için ilahî biz ceza olarak görülse de aslında bir rahmettir. Şeyh Tahir anlatıyor: Veba salgını sırasında Lahor'da bir adam "Bu günlerde ölmeyen kimse sonra çok pişman olur" diyordu. Evet gerçekten de durum dediği gibidir. Bu hastalıktan ölen kimselerin hallerine derinlemesine bakıldığında onlarda ancak şehitlere nasip olan bir takım meziyetlerin bulunduğu görülür.

Aziz dostum! Değerli oğlumun ayrılığı en büyük musibetlerdendir. Bir kimsenin bundan daha büyük bir felakete maruz kalacağını düşünemiyorum. Fakat Allah'ın bu fakire bahsettiği sabır ve şükür ise onun en büyük nimetlerindendir. Allah'tan bu felaketin mükafatını ahirete saklamasını ve bu hususta dünyada hiçbir şeyin açığa çıkmamasını niyaz ediyorum. Şu da var ki bunu istemek de göğüs darlığından kaynaklanıyor. Yoksa Allah Teâla'nın rahmeti geniştir. Dünya da ahiret de onundur. Kardeşlerimden isteğim yardım etmeleri ve sonumuz hakkında hayır duada bulunmalarıdır. Ayrıca beşeriyetimiz icabı işlediğimiz bir takım kusurları da bağışlamalarını istirham ediyorum. "Ey Rabbimiz günahlarımızı ve işlerimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla, savaş alanlarında ayaklarımızı kaydırma ve kâfirlere karşı bizlere zafer ver!" (Âl-i İmran, 147)

Selam size hidayete tabi olanlara olsun...

KELİME ANLAMİ

17< إِلَى الْمِرْزَا حُسَامِ On yedinci mektup (Kime gönderilmiştir?)
 فِي بَيَانِ Mirza Hüsameddin Ahmet'e (Ne hakkında?)
 Şunun beyanı
 أَنَّ مَصِيبَاتِ هَذَا الْعَالَمِ Bu dünyanın musibetleri
 وَلَكِنَّهَا مَرَاهِمُ فِي الْحَقِيقَةِ Her ne kadar görünüşte yara olsa da
 جَرَاحَاتٍ Gerçekte
 وَبَاعِثَةٌ لَتَرْقِيَّاتٍ كَثِيرَةٍ Ve çok yükselişlere sebep-
 onlar merhemdirler (Daha nedirler?)

¹⁴¹ Buharî, *Kitabü Ebadisi'l-Enbiyâ*, bab no, 54, hadis no, 3474; Müslim, *Kitabü'l-Tıbb*, bab no, 32, hadis no, 5825; Ahmed bin Hanbel, hadis no, 21048, 22204.

رَضِيَ اللهُ عَنْهُ Abdurrahman bin Ebi Bekr'in (Kımin?) kırk oğul öldü
بِأَصْحَابِ خَيْرِ الْأَنَامِ Muamele edilirse فَادَا عُوْمِلَ Allah onlardan razı olsun عَنْهُمْ
الصَّلَاةُ Ona ve ehline olsun عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Mahlukatın en hayırlısının ashabına
فَإِىْ حِسَابٍ Şu muamele ile هَذِهِ الْمَعَامَلَةُ (Nasıl muamele edilirse?) Salat-u selam وَالسَّلَامُ
Hadis-i şerifte وَقَدْ وَرَدَ فِي الْخَبَرِ Bizim gibi asilerin hesabı nasıl olur? لَامَثَالَنَا الْعَاصِينَ
Önceki لِلْأَمَمِ السَّابِقَةِ (Kımlar için?) Taun hastalığı azap idi أَنِ الطَّاعُونَ كَانَ عَذَابًا geldi ki:
وَالْحَقُّ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ Bu ümmet için لَهُدَ الْأُمَّةِ (Kıim için?) Ve o şehadettir وَهُوَ شَهَادَةٌ
يَذْهَبُونَ Bu vebada فِي هَذَا الْوَبَاءِ (Nerede?) Ölen kimseler أَنِ الَّذِينَ يَمُوتُونَ Gerçek şu ki:
Hazineye giderler (Nasıl?) حَاضِرِينَ Hazır Ve teveccüh üzere oldukları halde (Nasıl
حَتَّى شَاشِرْمَايَ، İmrenmeyi gerektirecek bir şekilde عَلَى وَجْهِ يَقْضَى مِنْهُ الْعَجَبُ (Nasıl olur?)
Hatta insan istiyor (Neyi?) فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ Şu günlerde katılmayı (Kıime
Kendilerine bela isabet eden şu cemaate (Dafsa neyi
وَهَذَا الْبَلَاءُ Yüklerini dünyadan ahirete taşımayı وَتَقْلُ الْحُمُولِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَى الْآخِرَةِ (Nasıl olur?)
Görünüşte öfkedir (Allah) فِي الظَّاهِرِ (Nedir?) Bu bela, şu ümmette فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ
Teâla'nın verdiği bir cezadır) Gerçekte ise rahmettir فِي الْبَاطِنِ Gerçekten ise rahmettir
Şeyh Tahir dedi ki: لَاهُورٌ (Nerede?) Bir kişi gördüm (Neyi?) Rَأَيْتُ شَخْصًا
Lahor'da (Neyi?) فِي لَاهُورَ (Nerede?) Şöyle diyordu: مَنْ لَمْ يَمُتْ فِي Taun hastalığı günlerinde فِي أَيَّامِ الطَّاعُونَ (Nasıl olur?)
Evet نَعَمْ Şu günlerde ölmeyen kimse فَهُوَ مُتَحَسِّرٌ O kişi üzüntülü, pişmandır
Şu (Nasıl olur?) فِي أَحْوَالِ هَؤُلَاءِ الْعَاصِينَ (Nerede?) Bakış derinleştirildiği zaman إِذَا أُجِيلَ النَّظَرُ
Gidenlerin halinde مُشَاهَدَةٌ Müşahede edilir, görülür (Neyi?) فِي أَحْوَالٍ غَرِيبَةٍ (Nasıl olur?)
Bu özelliklerle لَا يَمْتَّازُ بِهِدِهِ الْخَصَائِصِ Acayip muameleler ki وَمُعَامَلَاتٌ عَجِيبَةٌ
başkası اللَّهُ فِي سَبِيلِ (Kıim?) Allah yolunda şehit olanlardan başkası
Ey (أَيُّهَا) الْمَخْدُومُ O hallere şehitlerden başkası erişemez لَا يَنَالُهَا غَيْرُهُمْ Yani
Allah قُدْسَ سِرِّهِ Değerli oğlumun dünyadan ayrılması إِنَّ مُفَارَقَةَ وَلَدِي الْأَعَزِّ mahdum!
Lَا Musibetlerin en büyüğündendir مِنْ أَعْظَمِ الْمَصَائِبِ (Nasıl olur?) onun sırrını pak etsin
Müşabâya بِمِثْلِ هَذِهِ (Neyi?) Bir kişinin olduğu (Nasıl olur?) كَوْنُ شَخْصٍ (Neyi?) Bilinmiyor
اللَّذَانِ وَأَمَّا الصَّبْرُ وَالشُّكْرُ Böyle bir belayla maruz kaldığı الْمُصِيبَةِ

Bu لَهُذَا الضَّعِيفُ (Xîme?) Allah Sübhânehü (Xîm?) Ki, o ikisini ihsan etti رَزَقَهُمَا Al- فَمِنْ أَجْلِ إِحْسَانِهِ (Sabır ve şükür nedendir?) Bu musibette فِي هَذِهِ الْمُصِيبَةِ (Nereder?) zayıfı lah'ın ihsanının en büyükerinden وَتَعَالَى سُبْحَانَهُ Ve yüce Allah'ın nimetle- rinin en önemlilerindendir وَاسْأَلُ اللَّهَ سُبْحَانَهُ Allah'tan istiyorum (Neysi?) وَأَنْ يَكُونَ أَهْلَهُ إِلَى الْآخِرَةِ (Nereye?) Bu musibetin mükafatını bırakmasını وَبِأَنَّ بَعْضَ أَهْلِ الْآخِرَةِ (Nereye?) Ahiret için hazırlik olmasını وَأَنْ لَا يَطْهَرَ شَيْءٌ مِنْهُ Ve bir de mükafattan hiçbir şeyin zahir olmamasını (istiyorum) (Nereder?) دُنْيَا فِي دُنْيَا Her ne kadar bilsem de ki: بَعْضُ الْهَوَا فِي هَذِهِ الْمَسْأَلَةِ (Nedendir?) Bu istek مِنْ ضَيْقِ الصَّدْرِ (Nedendir?) Göğüs Fَلَهِ فَلَهُ Allâh Teâlâ'nın rahmeti geniştir وَآلَا يَرَى الْيَوْمَ أَنَّ الْيَوْمَ يَوْمَ الدِّينِ Yoksakı Yoksa وَآلَا يَرَى الْيَوْمَ أَنَّ الْيَوْمَ يَوْمَ الدِّينِ Darlığındandır وَآلَا يَرَى الْيَوْمَ أَنَّ الْيَوْمَ يَوْمَ الدِّينِ Kardeşlerden istenilen DÜNYA VE AHİRET ONUNDUR الْإِخْوَانِ مِنَ الْإِخْوَانِ DÜNYA VE AHİRET ONUNDUR الْإِخْوَانِ DÜNYA VE AHİRET ONUNDUR الْإِخْوَانِ Son nefeste وَدُعَاءُ سَلَامَةِ الْخَاتِمَةِ (Daha nedir?) Yardım ve destektir الْإِمْدَادُ وَالْإِعَانَةُ (Nedir?) عَنْ الرِّزَالِ (Neysi bağışlamaları?) Ve bağışlamalarıdır وَتَجَاوَزُ عَنْ التَّقْصِيرَاتِ النَّاشِئَةِ مِنْ (Daha nedir?) İnsanlık gereği kusurları الْإِزَامَةِ لِلْبَشَرِيَّةِ Ve kul olmaktan doğan kusurları görmeme-leridir رَبَّنَا Ey Rabbimiz! اغْفِرْ لَنَا وَانصُرْنَا Günahlarımızı bağışla وَأَسْرَفْنَا فِي أَمْرِنَا Ve işlerimizdeki taşkınlıklarımızı دُنُوبَنَا Bize yardım et (Xîme karşı?) الْكَاْفِرِينَ Kafir topluluğa karşı وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ Ve hidayete tabi olan diğer kimselere olsun.